

بررسی رابطه بین روابط جنسی پیش از ازدواج با نگرش به روابط فرازناشویی

The Relationship Between Premarital Sex and Attitudes Toward Infidelity

S. H. Alitabar, Ph.D Student

S. Ghanbari, Ph.D.

A. Zadeh Mohammadi, Ph.D.

M. Habibi, Ph.D.

سیده‌های علی تبار ✉

دانشجوی دکتری مشاوره دانشگاه اصفهان

دکتر سعید قنبری

عضو هیأت علمی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی

دکتر علی زاده محمدی

دانشیار، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

دکتر مجتبی حبیبی

استادیار، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی

دریافت مقاله: ۹۲/۷/۲۱

دریافت نسخه اصلاح شده: ۹۲/۱۰/۳۰

پذیرش مقاله: ۹۲/۱۲/۴

Abstract

This study compared the attitudes towards infidelity in married men with and without premarital sexual history with current wife or a person other than the current wife and the number of experienced sexual partners before marriage. This research was fundamental in terms of objective, and descriptive-comparative in terms of data collection method.

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین نگرش به روابط فرازناشویی و تعداد شرکای جنسی در مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر یا فردی غیر از همسر فعلی بود. این پژوهش به لحاظ هدف از نوع بنیادی و به لحاظ نحوه جمع‌آوری اطلاعات از نوع توصیفی - مقایسه‌ای بود. از جامعه آماری مردان متأهل زیر ۴۵ سال، تعداد ۱۴۴ نفر از مردان متأهل ساکن شهر تهران به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند.

✉Corresponding Author: University of Isfahan, Faculty of psychology & Educational sciences
Email: hasialitabar@gmail.com

✉نویسنده مسئول: دانشگاه اصفهان، دانشکده روان‌شناسی و علوم

تربیتی

پست الکترونیکی: hasialitabar@gmail.com

The population of this study consists of all married men less than 45 years in Tehran. A sample of 144 married men living in Tehran was selected. For collecting data, the Attitudes toward infidelity scale and for data analysis, one way ANOVA, independent sample t test & Pearson correlation were used. The findings revealed that a significant difference in attitude toward infidelity between married men with a history of premarital sexual relations with spouse or a person other than future spouse. Also, there is a significant relationship between the number of premarital sexual partners and attitudes toward infidelity.

This research confirms that married men with a history of premarital sexual relations with future spouse or other(s) have more permissive attitudes toward infidelity. Also, it was found that the more number of premarital sexual partners more tendency towards out of wedlock sexual affairs.

Keywords: Premarital Sex, Attitudes Toward Infidelity, Sexual Partners.

برای گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه نگرش به روابط فرازناشویی و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آزمون تحلیل واریانس یک‌راهه، تی مستقل و همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها نشان داد که میزان نگرش به روابط فرازناشویی در مردان متأهل با سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر یا فردی غیر از همسر آینده تفاوت معناداری داشت. همچنین بین تعداد شرکای جنسی پیش از ازدواج و نگرش به روابط فرازناشویی رابطه معناداری وجود داشت. این تحقیق مؤید آن است که مردان متأهل دارای سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر یا غیر همسر و با تعداد شرکای جنسی بیشتر، از نگرش به روابط فرازناشویی سهل‌گیرانه‌تری برخوردار بودند.

کلیدواژه‌ها: رابطه جنسی پیش از ازدواج، نگرش به روابط فرازناشویی، شرکای جنسی.

مقدمه

پژوهش‌های مربوط به ازدواج، حاکی از تغییر در ارزش‌های زناشویی^۱ اند (آماتو، ۲۰۰۴). شواهد تجربی، مؤید نفوذ ارزش‌های غربی در ساختار و روابط زناشویی جوامع در حال توسعه است (چرلین، ۲۰۰۴). فرایند نوسازی^۲، جوامع سنتی در حال گذار را با چالش‌های پدیده‌ای در قلمرو ازدواج مواجه کرده است: بالا رفتن سن ازدواج، تغییر نقش زن در روابط زناشویی (چودوری و تراواتو، ۱۹۹۴؛ گوتیرز-دومنه، ۲۰۰۸؛ مالهوترا و تسیو، ۱۹۹۶؛ ویلیامز، ۲۰۰۷) و رواج روابط پیش از ازدواج^۳ (چو و شین، ۱۹۹۶؛ شوکلا و کپدیا، ۲۰۰۷؛ ونگ، ۱۹۹۴؛ هیگینز، ژنگ و دیگران، ۲۰۰۲؛ یو، ۱۹۹۴).

یکی از این تغییرات که نزد نوجوانان و جوانان، مقبولیت یافته و بیش از پیش مجاز شمرده می‌شود، رابطه جنسی پیش از ازدواج است (آزین و تورنتن، ۱۹۹۳؛ بامپس، ۱۹۹۸؛ منینگ، لونگ‌مور و جیوردانو، ۲۰۰۷). این رابطه، به هرگونه رابطه جنسی بین دو فردی که هنوز با یکدیگر ازدواج نکرده‌اند اشاره دارد (تامپسون، ۱۹۵۸). در جامعه سنتی ایران، چنین رابطه‌ای به عنوان عملی منافی اخلاق عرفی - دینی و نیز خیانت به همسر آینده تلقی می‌شود (هجت و همکاران، ۱۹۹۹). نتایج پژوهش‌ها، از افزایش این گونه روابط در کشورمان خبر می‌دهند (گرمارودی و همکاران، ۱۳۸۸؛ سلیمی‌نیا و همکاران، ۱۳۸۴؛ محمد و همکاران، ۲۰۰۷). برای مثال، محمد و همکاران (۲۰۰۷) در تحقیق خود نشان داده‌اند که ۲۸٪ نوجوانان و جوانان شهری (دختر و پسر)، رابطه قبل از ازدواج را تجربه کرده‌اند. هم‌چنین، گرمارودی و همکاران (۱۳۸۸) در تحقیق خود با مطالعه ۲۴۰۰ دانش‌آموز دبیرستانی (۱۴ تا ۱۷ ساله) به این نتیجه رسیدند که بیش از ۲۰٪ آنان، نزدیکی کامل جنسی را در طول زندگی خود تجربه کرده‌اند. خلج‌آبادی و مهریار (۱۳۸۹) نیز در تحقیق خود گزارش کرده‌اند که نزدیک به ۲۵٪ دختران مجرد دانشجو در دانشگاه‌های بزرگ تهران، در طول زندگی خود به نوعی، رابطه جنسی با جنس مخالف را تجربه کرده‌اند که ۱۰٪ از آن‌ها به رابطه کامل جنسی ختم شده است.

تحقیقات نشان می‌دهد که روابط جنسی پیش از ازدواج، نه تنها بر روابط فعلی بلکه بر روابط آینده افراد نیز تأثیر می‌گذارد. پژوهش‌های اندک صورت گرفته در این حوزه نشان می‌دهد که تجارب جنسی پیش از ازدواج (با فردی به جز همسر فعلی) با رضایت زناشویی (کلی و کانلی، ۱۹۸۷؛ باغبان و همکاران، ۱۳۸۶؛ آدلر - بایدر و همکاران، ۲۰۰۴؛ فورمن، ۲۰۰۲) و رضایت جنسی (آقامحمدیان‌شعرباف و همکاران، ۱۳۸۸) رابطه منفی دارد. علاوه بر تبعات زیان‌باری همچون رفتارهای پر خطر حاصل از روابط جنسی (زاده‌محمدی و احمدآبادی، ۱۳۸۷ و ۱۳۸۸)، پژوهش خلج‌آبادی و همکاران (۱۳۹۱)، غدیری و فروتن (۱۳۸۷) نشان می‌دهد که برقراری رابطه جنسی و تعدد شرکای جنسی پیش از ازدواج با افزایش احتمال طلاق نیز همراه است.

از سوی دیگر میزان برقراری روابط فرازناشویی^۷ (خیانت زناشویی)، که علت وقوع اکثر طلاق‌ها ذکر شده است، در حال افزایش است (براند و دیگران، ۲۰۰۷؛ پترسون و هاید، ۲۰۱۰). پژوهش‌ها بیان‌گر این است که ۲۲ الی ۲۵٪ مردان متأهل و ۱۱ الی ۱۵٪ زنان متأهل در آمریکا حداقل یک بار رابطه جنسی با فردی غیر از همسر خود را تجربه کرده‌اند. تحقیق گوردون و همکاران (۲۰۰۵) نیز نشان می‌دهد که ۵/۱ الی ۶٪ از افراد متأهل تجربه خیانت جنسی داشته‌اند. هم‌چنین نمونه‌های ارائه شده در تحقیقات ملی در کشورهای غربی نشان می‌دهد که سالانه بین ۵/۱ تا ۶٪ افراد متأهل، درگیر رابطه جنسی فرازناشویی می‌شوند (لامن، ۱۹۹۴).

نتایج تحقیقات حاکی از آن است که افرادی که نگرش سهل‌گیرانه‌تری در مورد روابط فرازناشویی دارند به احتمال بیشتری درگیر آن خواهند شد (گلس و رایت، ۱۹۹۲؛ تامپسون، ۱۹۸۴؛ تراس و

گیسن، ۲۰۰۰). هم‌چنین بانک و باکر (۱۹۹۵) دریافتند که نگرش افراد نسبت به روابط جنسی فرازناشویی شاخص مهمی برای پیش‌بینی تمایل به روابط جنسی فرازناشویی است؛ چرا که این اعتقادات و ارزش‌ها، درگیری در روابط فرازناشویی را ترغیب یا منع می‌کنند. در عین حال روابط فرازناشویی و نگرش به آن می‌تواند تحت تأثیر رابطه جنسی پیش از ازدواج قرار بگیرد. پژوهش‌ها در مورد مردان و زنان نشان می‌دهد که سهل‌گیری جنسی و روابط جنسی قبلی به طور مثبتی با روابط فرازناشویی در ارتباط است (تراس و گیسن، ۲۰۰۰). برای مثال، زنان متأهل یا آن‌هایی که درگیر روابط عشقی بوده و پیش از نخستین رابطه‌شان دارای چهار بار و یا حتی بیشتر تجارب جنسی بودند به احتمال بیشتری درگیر روابط فرازناشویی شده‌اند (تراس و گیسن، ۲۰۰۰). برای زنان، نگرش‌های سهل‌گیرانه بهترین راه پیش‌بینی برای درگیری در خیانت زناشویی است (هنسن، ۱۹۸۷). هم‌چنین احتمال خطر خیانت زناشویی در صورتی که زوجها پیش از ازدواج با یکدیگر زندگی مشترک غیررسمی داشتند حتی با کنترل متغیرهایی از قبیل ارزش‌های جنسی و مذهب، ۳۹٪ افزایش نشان می‌دهد (تراس و گیسن، ۲۰۰۰). پژوهش فورست و تنفر (۱۹۹۶) نیز نشان می‌دهد سابقه زندگی مشترک غیررسمی^۸، احتمال خطر خیانت زناشویی را افزایش می‌دهد. هم‌چنین مطالعه‌ی ویسمن و اشنايدر (۲۰۰۷) در مورد زنان نشان می‌دهد که بین داشتن شرکای جنسی در طول زندگی و خیانت زناشویی رابطه وجود دارد. هم‌چنین از آن‌جایی که رفتار جنسی پیش از ازدواج با ارزش‌های جنسی فرد در ارتباط است، می‌توان انتظار داشت فردی که دارای ارزش‌ها و نگرش‌های جنسی سهل‌گیرانه‌تری پیش از ازدواج است، پس از ازدواج نیز دارای همین ارزش‌ها و نگرش‌ها خواهد بود و به احتمال بیشتری حتی پس از ازدواج نیز به رفتار خود ادامه خواهد داد.

به‌طور کلی، تحقیقات نشان می‌دهند که روند افزایش روابط جنسی پیش از ازدواج، یک روند جهانی است (آفاری، ۲۰۰۹؛ مهدوی، ۲۰۰۸؛ گرمارودی و همکاران، ۱۳۸۸؛ محمد و همکاران، ۲۰۰۷) که با تغییر تدریجی ارزش‌ها، ابتدا منجر به تغییر در ساختار خانواده و کارکردهای آن و سپس با تغییر گفتمان غالب، حتی می‌تواند منجر به تغییرات اجتماعی گسترده‌تر شود. از طرف دیگر و با نگاهی کوتاه به ادبیات پیشین در این حوزه مشخص شد که با توجه به اهمیت نظام روابط جنسی در جامعه، به هر دلیل، پژوهش‌های روان‌شناختی چندانی در این مورد در ایران صورت نگرفته و روان‌شناسی ایرانی، شناخت کمی نسبت به این موضوع بکر و البته حساس برای جامعه دارد.

بنابراین پژوهش حاضر درصدد پاسخ‌گویی به این پرسش است که ۱. آیا نگرش به روابط فرازناشویی در مردان متأهل با و بدون سابقه روابط جنسی پیش از ازدواج با غیر از همسر فعلی متفاوت است؟ ۲. آیا نگرش به روابط فرازناشویی در مردان متأهل با و بدون سابقه روابط جنسی پیش از ازدواج با همسر فعلی متفاوت است؟ و ۳. آیا رابطه‌ای بین نگرش به روابط فرازناشویی و

تعداد شرکای جنسی در مردان متأهل با سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با غیر از همسر فعلی وجود دارد؟

روش

این پژوهش به لحاظ هدف از نوع بنیادی و به لحاظ نحوه جمع‌آوری اطلاعات از نوع توصیفی - مقایسه‌ای^۹ است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه مردان متأهل زیر ۴۵ سال شهر تهران تشکیل می‌دهند. با توجه به وسیع بودن جامعه آماری، ماهیت علی بودن مطالعه و برای سهولت در نمونه‌گیری تعداد ۱۴۴ نفر از مردان متأهل زیر ۴۵ سال ساکن شهر تهران به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ملاک‌های ورود به پژوهش عبارت بود از مرد بودن، متأهل بودن و این‌که یک‌سال از زمان ازدواج آن‌ها گذشته؛ و ملاک خروج از پژوهش نیز ارائه اطلاعات ناقص و نامعتبر بود. شیوه اجرا به صورت فردی و محل اجراء در پارک‌ها، فرهنگ‌سراها، دانشگاه‌ها و خوابگاه‌های دانشجویی بود.

ابزارهای پژوهش

پرسش‌نامه نگرش به روابط فرازنشویی^{۱۰}: این مقیاس توسط ویتلی (۲۰۰۶)، جهت بررسی نگرش به روابط فرازنشویی ساخته شده است. این گویه‌ها شامل پرسش‌هایی از قبیل «بی‌وفایی هرگز به کسی آسیب نمی‌رساند» و «در صورتی که می‌دانستم شریک زندگی‌ام از رابطه نامشروع مطلع نمی‌شود، چنین رابطه‌ای برقرار می‌کردم» می‌شوند. این مقیاس در ۱۲ گویه تنظیم شده است که در طیف ۷ درجه‌ای از به‌شدت موافقم (نمره ۷) تا به‌شدت مخالفم (نمره ۱)، نمره‌گذاری می‌شود. نمره‌های بالاتر در این مقیاس، نشان‌دهنده نگرش مثبت بیشتری نسبت به روابط فرازنشویی است. یافته‌ی پژوهش ویتلی (۲۰۰۶) حاکی از اعتبار مطلوب این نگرش‌سنج است، به‌طوری که آلفای کرونباخ^{۱۱} حاصل از ضریب همسانی درونی ۰/۸۰ سنجیده شده است. برای تعیین پایایی این مقیاس از دو روش آلفای کرونباخ و ضریب بازآزمایی استفاده شد. ضریب آلفای کرونباخ مقیاس نگرش به روابط فرازنشویی ۰/۷۱ برآورد شده است. ضریب بازآزمایی حاصل از اجرای این آزمون نیز ۰/۸۷ سنجیده شده است (سیدعلی‌تبار و همکاران، در دست‌دوری).

جهت بررسی روایی این آزمون در ایران، از روایی ملاکی (از نوع واگرا) استفاده شده است. به همین منظور، پرسش‌نامه جهت‌گیری مذهبی آلپورت به کار گرفته شد. روایی واگرا با جهت‌گیری مذهبی درونی، ۰/۲۹ و با جهت‌گیری مذهبی بیرونی ۰/۱۶ به دست آمد (سیدعلی‌تبار و همکاران، ۱۳۹۱).

نتایج

میانگین سنی افراد نمونه مورد بررسی ۳۳/۷۶ محاسبه شده است که در این میان حداقل و حداکثر سن افراد به ترتیب ۲۳ و ۴۵ بوده است. از نظر میزان تحصیلات نیز اکثر افراد (۳۴/۷٪) دارای تحصیلات کارشناسی بودند. براساس داده‌های گردآوری شده، از تعداد ۱۴۴ نفر، ۳۲ نفر (۲۲/۶٪) با همسرشان رابطه جنسی پیش از ازدواج داشته و ۱۱۱ نفر (۷۷/۴٪) با همسرشان رابطه جنسی نداشته‌اند.

۵۷ نفر (۴۰/۳٪) دارای سابقه و ۸۵ نفر (۵۹/۷٪) بدون سابقه رابطه جنسی با فردی غیر از همسرشان بودند. براساس داده‌های گردآوری شده، از تعداد ۱۴۴ نفر، ۳۳ نفر (۲۲/۹٪) بدون رابطه، ۱۰ نفر (۶/۹٪) یک بار، ۴ نفر (۲/۸٪) دو بار، ۹ نفر (۶/۲٪) سه بار، ۲ نفر (۱/۴٪) پنج بار، ۲ نفر (۱/۴٪) شش بار، ۲ نفر (۱/۴٪) ده بار و ۱ نفر (۰/۷٪) نوزده بار، دارای سابقه رابطه جنسی با غیر از همسر فعلی بودند. از نظر طول مدت ازدواج نیز از بین ۱۴۲ نفر که طول مدت ازدواج‌شان را اعلام کردند، حداقل و حداکثر این مدت به ترتیب ۱ و ۴ سال، با میانگین ۲/۶۵ و دامنه تغییرات ۳ بود. ۳٪ از مردان گزارش کرده بودند که سابقه آشنایی، دوستی یا قرار ملاقات را داشته‌اند و ۴۱/۷٪ نیز چنین آشنایی را پیش از ازدواج‌شان تجربه نکردند.

رابطه بین مؤلفه سن و نگرش به روابط فرازنشویی با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مورد بررسی قرار گرفت و رابطه معناداری بین این دو به دست نیامد ($P > 0/05$; $r = 0/065$).

هم‌چنین به منظور مقایسه میانگین نمره‌های نگرش به روابط فرازنشویی در چهار گروه تحصیلی (دیپلم و زیر دیپلم، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری) از آزمون F استفاده شد. مقدار F محاسبه شده ۷/۰۸۲ است؛ که در سطح خطاپذیری ($P < 0/005$) یعنی با اطمینان ۹۵٪ تأیید می‌شود؛ بنابراین تفاوت نگرش به روابط فرازنشویی در چهار گروه تحصیلی مذکور معنادار است. از آنجایی که رابطه بین نگرش به روابط فرازنشویی و میزان تحصیلات معنادار است، بنابراین از آزمون تعقیبی شفه استفاده شد و نتایج حاکی از آن است که تفاوت بین نگرش به روابط فرازنشویی در افراد با تحصیلات کاردانی با کارشناسی، و هم‌چنین کارشناسی با کارشناسی ارشد و بالاتر معنادار است.

در این پژوهش برای آزمون سوال‌ها از آزمون t مستقل و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد. نخستین سوال پژوهش به بررسی میانگین نگرش به روابط فرازنشویی در دو گروه مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با فردی غیر از همسر فعلی می‌پردازد.

جدول ۱: آزمون تفاوت میانگین نگرش به روابط فرازناشویی دو گروه با و بدون سابقه

رابطه جنسی پیش از ازدواج با غیر همسر فعلی

متغیر	آماره گروه	حجم نمونه	میانگین	انحراف استاندارد	t	df	سطح معناداری
نگرش به روابط فرازناشویی	با سابقه	۵۷	۳۲/۵۲	۱۲/۱۴	۳/۹۱	۸۹/۷۰۵	۰/۰۰۱*
	بدون سابقه	۸۵	۲۵/۳۴	۸/۱۸			

* $P < 0.01$

نتایج جدول ۱ حاکی از آن است که بین میانگین نگرش نسبت به رابطه فرازناشویی مردان متأهل با سابقه و بدون سابقه ($M=32/52$ در مقابل $M=25/34$) تفاوت معناداری وجود دارد ($t(142)=3/91, P<0/01$).

جدول ۲: آزمون تفاوت میانگین نگرش به روابط فرازناشویی دو گروه با و بدون سابقه

رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر فعلی

متغیر	آماره گروه	حجم نمونه	میانگین	انحراف استاندارد	t	df	سطح معناداری
نگرش به روابط فرازناشویی	با سابقه	۳۲	۳۲/۴۶	۸/۹۲	۲/۷۰۱	۱۴۱	۰/۰۰۸*
	بدون سابقه	۱۱۱	۲۶/۸۵	۱۰/۷۲			

* $P < 0.01$

سوال دوم پژوهش به بررسی میانگین نگرش به روابط فرازناشویی در دو گروه مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر فعلی می‌پردازد. نتایج جدول ۲ حاکی از آن است که بین میانگین مردان متأهل با سابقه و بدون سابقه ($M=32/46$ در مقابل $M=26/85$) تفاوت معناداری از لحاظ نگرش به روابط فرازناشویی وجود دارد ($t(143)=2/989, P<0/01$).

برای بررسی سوال سوم پژوهش، رابطه بین مؤلفه تعداد شرکای جنسی و نگرش به روابط فرازناشویی در مردان متأهل با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون مورد استنباط قرار گرفت. با توجه به این که مقدار r در سطح $\alpha = 0/01$ در رابطه بین تعداد شرکای جنسی با رضایت زناشویی معنادار است ($r=0/343, n=63$)، می‌توان گفت بین این دو متغیر در مردان متأهل رابطه مثبت معناداری وجود دارد.

بحث

پژوهش حاضر به دنبال مقایسه نگرش به روابط فرازناشویی در مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر یا فردی غیر از همسر فعلی و نیز بررسی رابطه بین تعداد

شرکای جنسی و نگرش به روابط فرازنشویی در مردان متأهل با سابقه رابطه جنسی با غیر از همسر فعلی بوده است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهند که افراد دارای سابقه روابط جنسی پیش از ازدواج و نیز تعداد شرکای جنسی بیشتر، دارای نگرش سهل‌گیرانه‌تری نسبت به روابط فرازنشویی بوده‌اند.

نتایج تحلیل‌ها در مورد تعامل متغیرهای جمعیت‌شناختی و نگرش به روابط فرازنشویی نشان می‌دهد که بین سن و نگرش به خیانت زناشویی همبستگی معناداری وجود ندارد، به این معنی که نگرش افراد به داشتن روابط فرازنشویی در سنین مختلف تفاوتی ندارد. این یافته با مطالعات پیشین از جمله لامن و دیگران (۱۹۹۴)، ویدرمن (۱۹۹۷) ناهم‌سو است. هم‌چنین در پژوهش حاضر، بین میزان تحصیلات افراد و نگرش آن‌ها به روابط فرازنشویی تفاوت وجود دارد. افراد دارای تحصیلات بالاتر از نگرش سهل‌گیرانه‌تری نسبت به روابط فرازنشویی برخوردار بودند. این یافته نیز هم‌سو با مطالعه فورست و تنفر (۱۹۹۶) و اتکینز و دیگران (۲۰۰۱) است.

هم‌چنین نتایج نشان داد که نگرش به روابط فرازنشویی در بین مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با فردی غیر از همسر تفاوت معنادار وجود دارد. در واقع، مقایسه میانگین دو گروه نشان می‌دهد که مردان متأهلی که پیش از ازدواج با فردی غیر از همسرشان رابطه جنسی داشته‌اند به روابط فرازنشویی نگرش مثبت‌تری دارند. در این زمینه پژوهشی که قبلاً این متغیرها (نگرش به روابط فرازنشویی و روابط جنسی پیش از ازدواج) را بررسی کرده باشد، یافت نشد، اما پژوهش‌ها در مورد مردان و زنان نشان می‌دهد که سهل‌گیری جنسی^{۱۲} و روابط جنسی قبلی به طور مثبتی با روابط فرازنشویی در ارتباط است (تراس و گیسن، ۲۰۰۰). هم‌چنین احتمال خطر خیانت زناشویی در صورتی که زوجها پیش از ازدواج با یکدیگر زندگی مشترک غیررسمی داشتند، حتی با کنترل متغیرهایی از قبیل ارزش‌های جنسی^{۱۳} و مذهب، ۳۹٪ افزایش می‌یابد (تراس و گیسن، ۲۰۰۰). پژوهش فورست و تنفر (۱۹۹۶) نیز نشان می‌دهد سابقه زندگی مشترک غیررسمی، احتمال خطر خیانت زناشویی را افزایش می‌دهد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت از آنجایی که رفتار جنسی پیش از ازدواج با ارزش‌های جنسی فرد در ارتباط است، رابطه مستقیم و قوی بین رفتار جنسی پیش از ازدواج و روابط فرازنشویی وجود دارد. در واقع فردی که دارای ارزش‌های جنسی سهل‌گیرانه‌تری پیش از ازدواج است، پس از ازدواج نیز دارای همین ارزش‌ها است و به احتمال بیشتری حتی پس از ازدواج به رفتار خود ادامه خواهد داد، چراکه یافته‌های هاویو - مانیلا و کونتولا نشان می‌دهد که احتمالاً افراد به دنبال سازگار کردن نگرش‌ها با رفتارهای خود هستند و یا در پی ابراز رفتارهایی هستند که در راستای نگرش آن‌هاست. مطابق با نظریه ناهماهنگی شناختی^{۱۴}، افرادی که درگیر رفتار خاصی می‌شوند، احتمالاً نگرش‌شان را نسبت به آن رفتار تغییر خواهند داد (فستینگر و کارل اسمیت، ۱۹۵۹). نظریه ناهماهنگی شناختی

اغلب در تحقیقات جنسی برای تبیین اثرات منفی جسمی و ذهنی هویت جنسی ناهم‌خوان^{۱۵} و رفتار جنسی^{۱۶} به کار رفته است (برای مثال، هینز و همکاران، ۲۰۱۱؛ چیک و همکاران، ۲۰۱۲). افرادی که درگیر رفتارهای جنسی نامعمول^{۱۷} (مثلاً روابط هم‌جنس‌گرایانه^{۱۸}، روابط جنسی پیش از ازدواج، فعالیت‌های جنسی مربوط به بیش از یک همسر^{۱۹}) می‌شوند، احتمالاً برای کاهش ناهماهنگی شناختی خود، نگرش‌شان را در آینده تغییر خواهند داد.

نتایج نشان می‌دهد نگرش به روابط فرازناشویی در بین مردان متأهل با و بدون سابقه رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر فعلی متفاوت است. مقایسه میانگین دو گروه نشان می‌دهد که نگرش به روابط فرازناشویی در بین مردان متأهلی که پیش از ازدواج با همسر آینده‌شان رابطه جنسی داشته‌اند، بیشتر از مردانی است که هیچ‌گونه رابطه جنسی‌ای با همسر آینده‌شان نداشته‌اند. یافته‌ی مشابهی چه در این زمینه و چه در زمینه‌های مرتبطی هم‌چون روابط فرازناشویی و رابطه جنسی پیش از ازدواج با همسر فعلی وجود ندارد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت که از آنجایی که صرف برقراری رابطه جنسی پیش از ازدواج می‌تواند در نگرش افراد نسبت به روابط فرازناشویی مؤثر باشد، بنابراین چندان مهم نخواهد بود که این رابطه با چه کسی صورت گرفته است، چراکه افرادی که سابقه هیچ‌گونه رابطه جنسی (چه با همسر و چه غیر همسر) نداشتند، دارای ارزش‌ها و نگرش‌های جنسی سخت‌گیرانه‌تر و پایبندی بیشتر به اصول اعتقادی خود بوده و پس از ازدواج نیز به احتمال بیشتری در راستای همین اصول و ارزش‌ها عمل خواهند کرد، اما افرادی که حتی سابقه رابطه جنسی با همسر فعلی‌شان را داشتند به دلیل ارزش‌ها و نگرش‌های جنسی سهل‌گیرانه‌تر در روابط پیش از ازدواج‌شان، چنین ارزش‌هایی را پس از ازدواج نیز دنبال کرده و احتمالاً با گذشت زمان و کاهش رضایت زناشویی در پی روابط فرازناشویی بر می‌آیند. پژوهش خلج‌آبادی، فراهانی و همکاران (۱۳۹۱) نیز نشان می‌دهد که برقراری رابطه جنسی و تعداد شرکای جنسی پیش از ازدواج با احتمال ناراضی‌تری زناشویی و طلاق همراه است.

یافته‌های به دست آمده به کمک آزمون ضریب همبستگی پیرسون حاکی از آن است که بین تعداد شرکای جنسی پیش از ازدواج مردان متأهل و نگرش آن‌ها به روابط فرازناشویی رابطه معناداری وجود دارد. یافته مشابهی در این زمینه یافت نشد اما مطالعه ویسمن و اشناپدر (۲۰۰۷) در مورد زنان نشان می‌دهد که بین داشتن شرکای جنسی در طول زندگی و روابط فرازناشویی رابطه وجود دارد.

همان‌طور که قبلاً نیز گفته شد از آنجایی که رفتار جنسی پیش از ازدواج با ارزش‌های جنسی فرد در ارتباط است، رابطه مستقیمی بین رفتار جنسی پیش از ازدواج و روابط فرازناشویی وجود دارد. در واقع فردی که دارای ارزش‌های جنسی سهل‌گیرانه‌تری پیش از ازدواج است، پس از ازدواج

نیز به احتمال بیشتری چنین ارزش‌ها و نگرش‌هایی را دنبال خواهد کرد. از سوی دیگر هرچه تعداد شرکای جنسی پیش از ازدواج بیشتر باشد، به احتمال زیاد فرد دارای نگرش بسیار سهل‌گیرانه‌تری در این زمینه است که او را به داشتن چنین روابط آزاد و گسترده‌ای با دیگران سوق می‌دهد. در نتیجه می‌توان انتظار داشت مردانی که از روابط جنسی پیش از ازدواج بیشتری برخوردارند، هم از نگرش سهل‌گیرانه‌تری در این زمینه برخوردارند و هم این‌که هنگامی که در شرایط مناسب قرار گیرند (شرایطی که کمتر احتمال به خطر افتادن آن‌ها وجود داشته باشد)، به احتمال بیشتری مرتکب رفتار خیانت زناشویی خواهند شد. به دلیل محدودیت در یافتن نمونه مورد نظر، کلیه افراد بدون توجه به وضعیت اقتصادی - اجتماعی‌شان مدنظر قرار گرفتند. هم‌چنین به علت وجود مسائل فرهنگی - اجتماعی و بار ارزشی موضوع مورد نظر، این پژوهش در گروه زنان انجام نشد. از سوی دیگر به دلیل رابطه‌ای بودن پژوهش حاضر، نمی‌توان نتیجه گرفت که روابط جنسی پیش از ازدواج موجب نگرش فرازناشویی سهل‌گیرانه‌تر در افراد شده است، بلکه حالت دیگر آن نیز ممکن است وجود داشته باشد و آن این است که برقراری رابطه جنسی پیش از ازدواج باعث ایجاد برخی نگرش‌ها مانند وجود جایگزین‌هایی برای ازدواج، ارتباط با شرکای جنسی قبلی و عدم رضایت زناشویی در ازدواج و در نهایت زمینه خیانت زناشویی را فراهم کند. پیشنهاد می‌شود پژوهشی با همین عنوان با در نظر گرفتن وضعیت اقتصادی - اجتماعی افراد و نیز در نمونه زنان انجام گیرد.

پی‌نوشت‌ها

1. Marital Values
2. Modernization
3. منظور از رابطه جنسی پیش از ازدواج (Premarital Sex) در این پژوهش، هر گونه رابطه جنسی کامل با جنس مخالف است نه حالت‌های دیگر.
4. Biologic
5. Sexual Maturation
6. Social- Economic Maturation
7. Extramarital Relationships
8. منظور از هم‌باشی (Cohabitation)، زندگی مشترک دو شریک جنسی همراه با رابطه صمیمی و عاطفی با یکدیگر بدون قید و بندهای قانونی ناشی از ازدواج رسمی است. در هم‌بالینی، پایبندی به همسر جنبه عاطفی دارد و نه قانونی.
9. Descriptive
10. Attitudes toward Infidelity Scale
11. Cronbach's alpha
12. Sexual Permissiveness
13. Sexual Values
14. Cognitive dissonance theory
15. Incongruent sexual identity
16. Sexual behavior
17. Stigmatized sexual behavior
18. Homosexual relationships
19. Non monogamous Sexual Activity

منابع

- آقامحمدیان شعرفراف، ح؛ جوادی، م؛ آزادی، ز. و جهانیان، ا. (۱۳۸۸). بررسی روابط قبل از ازدواج در رضایت‌مندی جنسی پس از ازدواج متأهلین. خلاصه مقالات چهارمین کنگره سراسری خانواده و سلامت جنسی، دانشگاه شاهد، ۷۷. باغبان، ا؛ احمدی، ا. و غلامیان، ف. (۱۳۸۶). مروری بر دیدگاه‌های کیفیت زناشویی و عوامل مؤثر بر آن. مجموعه مقالات هفته پژوهش.
- خلج‌آبادی‌فراهانی، ف. و مهریار، ا. (۱۳۸۹). بررسی نقش خانواده در ارتباطات با جنس مخالف قبل از ازدواج در دختران دانشجوی در تهران. *خانواده‌پژوهی*، ۲۴(۶)، ۴۴۹-۴۶۸.
- زاده‌محمدی، ع؛ و احمدآبادی، ز. (۱۳۸۷). هم‌وقوعی رفتارهای پر خطر در بین نوجوانان دبیرستان‌های شهر تهران. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۴(۱۳)، ۸۷-۱۰۰.
- زاده‌محمدی، ع، و احمدآبادی، ز. (۱۳۸۸). بررسی رفتارهای پر خطر در میان نوجوانان: راهکارهایی برای پیشگیری از جرم در محیط خانواده. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۵(۲۰)، ۴۶۷-۴۸۵.
- غدیری، م، و فروتن، ک. (۱۳۸۷). اختلالات جنسی عامل پنهان طلاق: ضرورت حضور پزشک آموزش دیده در ترکیب کارشناسان مراکز مشاوره خانواده. *فصلنامه خانواده‌پژوهی*، ۴(۱-۱۶)، (ویژه‌نامه نقد و بررسی لایحه حمایت از خانواده)، ۵۸۵-۶۰۸.
- گرمارودی، غ؛ مکارم، ج؛ علوی، ش. و عباسی، ز. (۱۳۸۸). عادات پرخطر بهداشتی در دانش‌آموزان شهر تهران. *فصلنامه پژوهشکده علوم بهداشتی جهاد دانشگاهی (پایش)*، ۹(۱)، ۱۱-۱۹.
- سلیمی‌نیا، ل؛ جزایری، ع. و محمدخانی، پ. (۱۳۸۴). نقش سلامت روان در ظهور رفتارهای پرخطر نوجوانان. *فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی*، ۵(۱۹)، ۷۵-۹۰.
- سیدعلی‌تبار، س. ه؛ حبیبی، م. و پورآزوری، م. (۱۳۹۳). بررسی روایی و پایایی مقیاس نگرش به روابط فرازناشویی، *فصلنامه پژوهش و سلامت (زیر چاپ)*.

- Adler-Beadier, F., Higginbotham, B., & Lamke, L. (2004). Putting empirical knowledge to work: research and programming on marital quality. *Family Relations*, 53, 537- 546.
- Afary, J. (2009). *Sexual politics in modern Iran*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Amato, P. R. (2004). Tensions between institutional and individual views of marriage. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 959-969.
- Axinn, W. G., & Thornton, A. (1993). Mothers, children, and cohabitation: The intergenerational effects of attitudes and behavior. *American Sociological Review*, 58, 233-246.
- Atkins, D. C., Baucom, D. H., & Jacobson, N. S. (2001). Understanding infidelity: Correlates in a national random sample. *Journal of Family Psychology*, 15(7), 735-749.
- Brand, R. J., Charlotte M. M, Mills. A., & Hodges D. S. (2007). 'Sex Differences in Self-Reported Infidelity and Its Correlates.' *Sex Roles* 57: 101-9.
- Bumpass, L. L. (1998). The changing significance of marriage in the United States. In K. O. Mason, N. Nilsuya, & M. Choe (Eds.), *The changing family in comparative perspective: Asia and the United States* (pp. 63 – 79). Honolulu, HI: East-West center.
- Buunk, B. P. & Bakker, A. B. (1995). 'Extra dyadic Sex: The Role of Descriptive and Injunctive Norms.' *Journal of Sex Research* 32: 313-8.

- Cherlin, A. (2004). The deinstitutionalization of American marriage. *Journal of Marriage and Family*, 66(4), 848-861.
- Choe, B. E., Shin, H. (1996). State of family research and theory in Korea. *Marriage & Family Review*, 22 (1-2), 101-135.
- Chowdhury, F. I., Trovato, F. (1994). The role and status of women and the timing of marriage in five Asian countries. *Journal of Comparative Family Studies*, 25(2), 143-157.
- Festinger, L., & Carlsmith, J. M. (1959). Cognitive consequences of forced compliance. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 58, 203-210.
- Forman, L. (2002). *Clinical handbook of couple therapy*. New York: Guilford Publishing.
- Forste, R., & Tanfer, K. (1996). Sexual exclusivity among dating, cohabiting, and married women. *Journal of Marriage and the Family*, 58, 33-47.
- Glass, S. P. & Wright, T. L. (1992). 'Justifications for Extramarital Relationships: The Association between Attitudes, Behaviors, and Gender.' *The Journal of Sex Research* 29: 361-87.
- Gordon, K. C., Baucom, D. H., & Snyder, D. K. (2005). Treating couples recovering from infidelity: An integrative approach. *Journal of Clinical Psychology*, 61(11), 1393-1405.
- Gutiérrez-Domènech, M. (2008). The impact of the labour market on the timing of marriage and births in Spain. *Journal of Population Economy*, 21, 83-110.
- Haavio-Mannila, E., & Kontula, O. (2003). Single and double standards in Finland, Estonia, and St Petersburg. *Journal of Sex Research*, 40, 36-49.
- Hansen, G. L. (1987). Extradysadic relations during courtship. *Journal of Sex Research*, 23, 382-390.
- Higgins, L. T., Zheng, M., Liu, Y., & Sun, C. H. (2002). Attitudes to marriage and sexual behavior: A survey of gender and culture differences in China and United Kingdom. *Sex Roles*, 46(3-4), 75-89.
- Huebner, D. M., Neilands, T. B., Rebchook, G. M., & Kegeles, S. M. (2011). Sorting through chickens and eggs: A longitudinal examination of the associations between attitudes, norms, and sexual risk behavior. *Health Psychology*, 30, 110-118.
- Hojat, M. Shapurian, R. Nayerahmadi, H. Farzaneh, M. Foroughi, D. Parsi M., & Maryam Azizi (1999): Premarital Sexual, Child Rearing, and Family Attitudes of Iranian Men and Women in the United States and in Iran, *The Journal of Psychology: Interdisciplinary and Applied*, 133:1, 19-31.
- Jew, C. (1994). Understanding the Japanese family structure from the Japanese perspective. *Family Perspective*, 28(4), 303-314.
- Kelly, E. & Conley, J. (1987). Personality and compatibility: A prospective analysis of marital stability and marital relationship satisfaction [Electronic version]. *Journal of Personality and Social Psychology*, 52, 27-40.
- Laumann, E., Gagnon, J., Michael, R., & Michaels, S. (1994). *The social organization of sexuality: Sexual practices in the United States*. Chicago, IL: University of Chicago Press.
- Mahdavi, P. (2008). *Passionate uprisings: Iran's sexual revolution*. California: Stanford University Press

- Malhotra, A., & Tsui, A. O. (1996). The role of modern norms and ideas. *Journal of Marriage and the Family*, 58(2), 476-490.
- Manning, W. D., Longmore, M. A., & Giordano, P. C. (2007). The changing institution of marriage: .adolescent's' expectations to cohabit and to marry. *Journal of Marriage and Family*, 69, 559-575.
- Mohammad, K., Farahani F. K., Mohammadi, M. R., & Alikhani, S. (2007). Sexual risk-taking behaviors among boys aged 15-18 years in Tehran. *Journal of Adolescent Health*, 41(4), 407-14.
- Petersen, J. L. and Hyde, J. S. (2010). 'A Meta-Analytic Review of Research on Gender Differences in Sexuality, 1993-2007.' *Psychological Bulletin* 136: 21-38.
- Schick, V., Rosenberger, J. G., Herbenick, D., Calabrese, S. K., & Reece, M. (2012). Bidentity: Sexual behavior/identity congruence and women's sexual, physical, and mental well-being. *Journal of Bisexuality*, 12, 178-197.
- Shukla, S., & Kapadia, S. (2007). Transition in marriage partner selection process: Are matrimonial advertisements an indication? *Psychology and Developing Societies*, 19(1), 37-54.
- Treas, J., & Giesen D. (2000). 'Sexual Infidelity among Married and Cohabiting Americans.' *Journal of Marriage and the Family* 62: 48-60.
- Thompson, A. P. (1984). Emotional and sexual components of extramarital relations. *Journal of Marriage and the Family*, 46, 35-42.
- Thompson J. (1958). *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, Vol. 49.
- Wang, G. T. (1994). Social development and family formation in China. *Family Perspective*, 28(4), 283-302.
- Whatley, M. A. (2008). *Attitudes toward infidelity scale*. *Journal of Social Psychology*, 133, 547-551.
- Wiederman, M. W. (1997). 'Extramarital Sex: Prevalence and Correlates in a National Survey.' *The Journal of Sex Research* 34: 167-74.
- Whisman, M. A., & Snyder, D. K. (2007). Sexual infidelity in a national survey of American women: Differences in prevalence and correlates as a function of method of assessment. *Journal of Family Psychology*, 21(2), 147.
- Williams, J. (2007). Marriage and partnerships (in focus). *Sociology Review*, 17(2), 34.